

Foto vanaf de bostuin over
de weilanden naar de moestuin.

Biologisch tuinieren, een kwestie van (bio)logisch nadenken

Links en rechts: vanuit
de boomgaard
richting de woning.Links: Voortuin met de
appel Bramley's Seedling.
Rechts: Gedeelte van het
erf met de taxuscirkels en
Chinese rozen.

Tekst en fotografie - Ineke Lambregts

Voordat je gaat planten of zaaien moet de bodem rul en gezond zijn. Pas dan ontwikkelt zich een sterk wortelstelsel dat de basis is voor een gezonde plantengroei, waar ziekten minder vat op hebben. Deze kennis gebruikten wij met succes bij de verhuizing van onze tuin.

Bodem bewerken

Vroeger werd jaarlijks steevast in de late wintermaanden oude mest verspreid om de fruitbomen, in de moestuin en over de akkers. Het maakte de grond zo zacht, dat de schop er vanzelf doorheen viel. Door de jaren heen vormden zich zo de charmante bolle akkertjes, die je nu nog her en der in deze omgeving ziet.

Maar inzichten veranderen. Pakweg tien jaar geleden nog, werd deze wijze van biologisch tuinieren geassocieerd met zweverig, weinig productief, en rommelig. Wie langer tuiniert ontdekt vanzelf dat de meeste narigheid met planten voortkomt uit onvoldoende bewerking van de bodem. Je kunt er niet omheen daar eerst mee te beginnen en er jaarlijks aan te werken. Bij de verhuizing van onze tuin kwam deze ervaring ons goed van pas.

Verhuizing

Sinds bijna anderhalf jaar wonen we nu in Schijf (Noord-Brabant), in een mooie bosrijke omgeving. Voor ons was het een uitdaging om rondom onze monumentale Jorissenhoeve de sfeer van vroeger te laten herleven. In mijn vorige tuin had ik veel bomen, heesters, ouderwetse rozen en planten verzameld, die in een dergelijke entourage passen en die mee zouden verhuizen. Door de lang aanhoudende winter moesten we vorig voorjaar in korte tijd heel veel bomen en planten overzetten.

"Nemen we deze ook mee?", vroeg mijn zoon, wijzend op een forse Bramley's Seedling appelboom. Oude fruitbomen rondom de boerderij leek me prachtig, maar ik twijfelde of deze boom het zou redden. Mijn ervaring bij tuinrenovaties is dat als je een grote boom verplant naar een plaats in de lichte schaduw, de kans op hergroei vele malen groter is dan naar een plaats in de zon. Dus kreeg deze Bramley, naar een idee van een vriendin, een ereplaats voor de woning in de lichte schaduw.

Omdat de bomen verhuisden van een lemige poldergrond naar een lichte zandgrond, hebben we de grond extra goed voorbereid. De bomen werden herplant in ruime plantgaten, waarbij steeds de uitgegraven harde grond royaal gemengd werd met goede potgrond en korrels die een gezond bacterieleven bevorderen. Met dit mengsel werd elk plantgat gevuld, nadat steeds eerst voor de haarwortelvorming een paar scheppen grof brekerzand rond de wortels was gestrooid, tot de laatste boom erin stond. Bomen waar we niet direct een plaatsje voor hadden, werden in oude metselkuipen geplant en koel neergezet achter de schuur.

Nog voordat de bomen zich voldoende gehecht hadden, werd het langdurig droog en warm. Dagelijks waren we tot laat bezig om de bomen rondom nat te spuiten en dat werkte. Je kon tot op de tak af zien hoe ver je kwam met spuiten; tot daar werden de knoppen groen.

Harmonie

Ondertussen waren we ook begonnen met het herstellen van een oude koeiendrinkplaats. Om vochtproblemen in huis en tuin te voorkomen, wilden we via slootjes overtollig regenwater naar deze plas leiden, nog voor de aanleg van de rozenborder, bloemenhof en moestuin. Toen de plas eenmaal gevuld was, wisten diverse soorten libellen, zwaluwen en veel kikkers het water binnen een dag te vinden. Ook de lakenvelders waren onder de indruk. Urenlang stonden ze naar zichzelf te kijken in het water.

Daarna vormden de verschillende tuinonderdelen zich vanzelf. Alle hagen, ingekuilde rozen en vaste planten werden op dezelfde manier geplant als de bomen. En alles sloeg aan. Nu, een jaar later, staan de bomen erbij alsof zij er altijd hebben gestaan. Ook Bramley's Seedling schittert in de voortuin. In onze vorige tuin bewerkten we de koppige grond om deze kneedbaar te maken, hier om deze zachter en vochtvasthoudender te maken. Met deze bewerking met oude mest of compost die jaarlijks terugkeert, groeien dezelfde planten even goed op zowel lemige als op zanderige grond. Zittend onder de bloeiende perenboom op het erf, kijken we over de plas naar het weiland met de Lakenvelders achterop, en alles is in harmonie, zowel boven als in de grond.

Achter de formele voortuin van landgoed Jorissenhoeve ligt een monumentencomplex waarin men de oude boerensfeer wil laten herleven. Dit is te zien in de hoogstamfruitbomen en de keuze van de planten. De tuin heeft een bloemenhof en een ecologische moestuin; in het bosgedeelte staan monumentale bomen.

De tuin in Schijf, nr. 262 in de open Tuinen Gids 2011, is voor donateurs gratis te bezoeken op 24 september. De tuin is tevens open op 25 september, van 10-17 uur, entree € 3,50. Adres: Achmaalsebaan 17, 4721 SM Schijf
T: 0165-327724 /
06-52292474
E: tuineke@gmail.com